

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 20/2019-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] zastúpenej advokátkou JUDr. Máriou Ďurajovou, Nám. 1. mája 11, Rožňava, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 5 Cpr 2/2013-49 z 28. marca 2014, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 CoPr 1/2016-157 zo 14. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 5/2017 z 31. októbra 2017 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. februára 2018 sa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie

jej v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 Cpr 2/2013-49 z 28. marca 2014, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 CoPr 1/2016-157 zo 14. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 5/2017 z 31. októbra 2017 a ktorým by napadnuté rozhodnutia týchto súdov zrušil a vec im vrátil na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou na okresnom súde domáhala na žalovanej obci Ochtiná (ďalej len „žalovaná“) vyslovenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru a priznania náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že na základe pracovnej zmluvy z 5. septembra 2012 bola prijatá do pracovného pomeru u žalovanej na druh práce – učiteľka 1. stupňa základnej školy. V pracovnej zmluve bolo uvedené, že sťažovateľka sa prijíma do pracovného pomeru na dobu určitú – dobu poverenia. Žiadna listina o poverení nebola súčasťou pracovnej zmluvy, a preto nebolo zrejmé, na akú dobu bola doba určitá dohodnutá. Listom z 2. septembra 2013 žalovaná oznámila sťažovateľke, že jej pracovný pomer končí 31. augusta 2013, a to uplynutím dohodnutej doby. Sťažovateľka listom z 10. septembra 2013 písomne oznámila žalovanej, že trvá na ďalšom zamestnaní.

Žalovaná so žalobou žalobkyne nesúhlasila. Uviedla, že z obsahu pracovnej zmluvy vyplýva, že pracovné miesto sťažovateľky bolo podmienené poverením, ktoré bolo vypracované 29. augusta 2012 ako neoddeliteľná súčasť pracovnej zmluvy. Na základe tohto písomného poverenia bola sťažovateľka poverená vedením Základnej školy v Ochtinej, a to najdlhšie na 6 mesiacov, ktorá bola následne písomným poverením z 1. marca 2013 predĺžená na dobu ďalších 6 mesiacov, t. j. do 11. augusta 2013. Dňa 21. augusta 2013 sa uskutočnilo nové výberové konanie na miesto riaditeľa základnej školy, v ktorom sa sťažovateľka umiestnila na druhom mieste, čo jej bolo písomne oznámené listom z 22. augusta 2013. Pracovné zaradenie sťažovateľky bolo kumulatívne, t. j. na základe organizačnej štruktúry žalovanej je funkcia riaditeľa základnej školy kumulovaná s funkciou učiteľa a o tejto skutočnosti mala sťažovateľka od počiatku vedomosť. Písomné poverenia z 29. augusta 2012 a 1. marca 2013 sťažovateľka osobne prevzala v sídle žalovanej a mala o nich vedomosť. Obsah dohodnutej práce (učiteľka

základnej škody a zároveň jej riaditeľka) potvrdzuje aj príplatok za riadenie, obsiahnutý v oznámeniach o výške a zložení funkčného platu z 29. augusta 2012 a 1. marca 2013.

3. Na základe týchto skutkových zistení okresný súd rozsudkom č. k. 5 Cpr 2/2013-49 z 28. marca 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaná uzavrela so sťažovateľkou pracovný pomer na dobu určitú a sťažovateľka bola doň prijatá na funkciu učiteľky základnej školy a zároveň bola poverená aj funkciou riaditeľky. Napriek tomu, že sťažovateľka prevzatie poverenia nepotvrdila svojím podpisom, pracovná zmluva, dekrét o plate, ako aj poverenie jej boli doručené spolu. Prevzatie poverenia potvrdila aj vypočutá svedkyňa [REDACTED]. Okresný súd tiež dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že sťažovateľka si bola vedomá, že jej funkcia učiteľky je kumulovaná s funkciou riaditeľky školy, pretože to vyplývalo z organizačného poriadku. Prihliadajúc na § 71 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), uzavrel, že pracovný pomer žalobkyne skončil uplynutím doby – skončením jej poverenia na výkon funkcie riaditeľky. Okrem toho poukázal na § 77 Zákonníka práce, v zmysle ktorého možno uplatniť neplatnosť skončenia pracovného pomeru iba v tých prípadoch, ak ku skončeniu pracovného pomeru došlo niektorým zo spôsobov uvedených v § 59 ods. 1 Zákonníka práce, t. j. právnym úkonom. Podľa jeho názoru ak nedošlo ku skončeniu pracovného pomeru niektorým z týchto spôsobov, nemožno sa domáhať ochrany práv podľa § 77 Zákonníka práce, ale iba určovacou žalobou podľa § 80 písm. c) v tom čase účinného zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), pokiaľ sa preukáže existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Vzhľadom na to, že sťažovateľka nielenže nepreukázala, ale ani netvrdila, že ku skončeniu pracovného pomeru došlo niektorým zo spôsobov uvedených v § 77 Zákonníka práce, nemohla sa žalobou domáhať určenia jeho neplatnosti podľa tohto ustanovenia, a keďže sa nedomáhala ochrany svojich práv určovacou žalobou podľa § 80 písm. c) OSP, okresný súd jej žalobu zamietol.

4. Proti tomuto rozsudku okresného súdu sa sťažovateľka odvolala. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 CoPr 4/2014-85 z 2. októbra 2014 rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Tento rozsudok bol však na základe jej dovolania uznesením najvyššieho súdu sp. zn.

7 Cdo 120/2015 z 21. októbra 2015 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia rozhodnutia bolo odňatie možnosti sťažovateľky konať pred súdom, pretože krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku načrtol možnosť iného právneho posúdenia predmetnej veci [§ 80 písm. c) OSP]. Najvyšší súd rozhodnutiu krajského súdu vytkol, že neuviedol, prečo by mala sťažovateľka podľa uvedeného ustanovenia postupovať a aký je rozdiel v porovnaní s domáhaním sa ochrany práv podľa § 77 Zákonníka práce.

5. Krajský súd aj v poradí druhým rozsudkom č. k. 5 CoPr 1/2016-157 zo 14. júna 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozhodnutie okresného súdu potvrdil. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia vyjadril svoj názor k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 487/1999 z 30. júna 1999, na ktorý vo svojom rozhodnutí odkázal najvyšší súd a ktorý podľa názoru krajského súdu nemal súvislosť z hľadiska skutkového stavu s aktuálnym pracovnoprávnym sporom sťažovateľky. Ďalej poznamenal, že najvyšší súd ho inštruoval tak, ako keby iný, tretí subjekt mal rozviazať pracovný pomer so sťažovateľkou, tento subjekt, ak nebol účastníkom tohto právneho vzťahu a nebol účastníkom konania, mohol žalobou žiadať o určenie, že rozviazanie pracovného pomeru je neplatné. Zároveň krajský súd potvrdil správnosť záveru okresného súdu, pretože sťažovateľka mala vedomosť o tom, že s funkciou učiteľky je spojená funkcia riaditeľky školy, ktorou bola poverená, a že pracovný pomer bude trvať do skončenia poverenia na výkon funkcie riaditeľky.

6. Dovolanie sťažovateľky namierené proti rozsudku krajského súdu najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 5/2017 z 31. októbra 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) odmietol ako procesne neprípustné. V rámci vysporadúvania sa s dovolacími dôvodmi sťažovateľky najvyšší súd uviedol, že *„Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že súdy svoje rozhodnutie odôvodnili spôsobom priečiacim sa zákonu. Súd prvej inštalácie detailne popísal obsah všetkých dôkazov vykonaných v konaní, a následne ich jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach podrobil komplexnému hodnoteniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený.“*

7. Sťažovateľka, nespokojná s celkovým výsledkom konania, nasmerovala svoju sťažnosť proti všetkým rozhodnutiam všeobecných súdov. Ich skutkové a právne závery sústredené do napadnutých rozhodnutí považuje za zjavne nedôvodné a arbitrárne. Okrem toho, krajský súd podľa jej názoru porušil právo na verejné prerokovanie veci, keď rozhodnutie preskúmaval bez jej účasti, hoci v danom prípade bolo dodržanie zásady ústnosti nevyhnutné, pretože vec sa týkala obce Ochtiná, kde „*verejný záujem a rozpočet obce sa týka všetkých občanov*“. Sťažovateľke nebola poskytnutá súdna ochrana v zákonom predpokladanej kvalite a zo strany súdov neboli správne aplikované zákonné predpisy tak, aby boli v súlade s účelom tohto práva. V odôvodnení rozhodnutí všeobecných súdov absentujú odpovede na také argumenty sťažovateľky, ktoré sú z hľadiska merita veci rozhodujúcimi pre posúdenie konkrétneho nároku. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu je pritom aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Nedostatok odôvodnenia krajského súdu mal najvyšší súd zohľadniť ako dôvod prípustnosti dovolania. Tým, že odmietol dovolanie sťažovateľky, hoci na to neboli splnené podmienky, odňal sťažovateľke prístup k súdu a porušil tým aj jej práva.

8. Na tomto základe sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky... na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 46, odst.1, Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6, odst.1, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, boli rozsudkom Okresného súdu v Rožňave sp.zn. 5Cpr/2/2013-49 zo dňa 28.03.2014 a rozsudkom Krajského súdu Košice sp.zn. 5CoPr/1/2016 zo dňa 14.06.2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Bratislava zo dňa 31.10.2017 bolo porušené.

Rozsudok Okresného súdu v Rožňave sp.zn. 5Cpr/2/2013-49 zo dňa 28.03.2014, rozsudok Krajského súdu Košice sp.zn. 5CoPr/1/2016 zo dňa 14.06.2016 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Bratislava zo dňa 31.10.2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5000 €...

Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania...“

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

15. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

II.1 K namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu č. k. 5 Cpr 2/2013-49 z 28. marca 2014

16. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

17. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

18. Napadnutým rozhodnutím je (okrem iného aj) rozsudok okresného súdu č. k. 5 Cpr 2/2013-49 z 28. marca 2014. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, ktorý v prípade zistenia zásahu súdu prvej inštancie do základných práv alebo slobôd sťažovateľky (či už svojím postupom alebo rozhodnutím) bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu.

19. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 CoPr 1/2016 zo 14. júna 2016

20. Vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci *Zvolský a Zvolská verzus Česká republika* (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) z právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, a preto dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považoval v jej prípade za zachovanú.

21. Ústavný súd v prvom rade opätovne pripomína, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké

skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00). K takému záveru však vo veci sťažovateľky nedospel.

22. So zreteľom na medze možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu (bod 5) dospel k názoru, že obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvostupňové konanie (bod 3), pričom nezistil, že by tieto závery krajského súdu vzhľadom na jeho právomoci (kompetencie) v odvolacom konaní boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov [v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku a Zákonníka práce], ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

23. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

24. Všeobecnú argumentáciu sťažovateľky (bod 7) ústavný súd nepovažuje za spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov napadnutého rozsudku krajského

súdu. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľky s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd poukazuje na to, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany sporu. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

25. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým rozsudkom krajského súdu neexistuje príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia porušenia uvedených práv po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 5/2017 z 31. októbra 2017

26. Sťažovateľka napokon ústavnou sťažnosťou napáda aj uznesenie najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté jej dovolanie ako procesne neprípustné. Vyčíta mu najmä nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že do obsahu práva na súdnu ochranu patrí nepochybne aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v dovolacom konaní. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho

konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Posúdenie tejto otázky je teda vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016), resp. Civilného sporového poriadku (účinného od 1. júla 2016), ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľa. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemá právomoc preskúmať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolateľom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci. Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy preto nie je povinnosť dovolacieho súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V opačnom prípade by totiž dovolací súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného opravného prostriedku vôbec boli naplnené.

27. Inými slovami, posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie neprípúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02).

28. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sa najvyšší súd neodmietol zaoberať opravným prostriedkom sťažovateľky, ktorým napadla rozsudok krajského súdu, jej dovolanie riadne preskúmal, no keďže dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania nezistil, následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti podaného opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu v súčasnosti účinný procesný kódex (Civilný sporový poriadok) prostredníctvom § 447 písm. c) a f) vyslovene umožňuje (bod 6), rešpektujúc pritom nielen vlastnú judikatúru a stanoviská publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ale aj relevantnú judikatúru ústavného súdu, na ktorú v podrobnostiach odkázal.

29. Na námietku sťažovateľky, že krajský súd rozhodol o jej odvolaní bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie, dal odpoveď už najvyšší súd, keď s poukazom na § 214 ods. 1 OSP (účinného v čase rozhodovania krajského súdu), uviedol, že krajský súd bol povinný nariadiť pojednávanie len vtedy, ak bola daná aspoň jedna z podmienok uvedených pod písm. a) až d) citovaného ustanovenia a zároveň by išlo o odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej. V danom prípade krajský súd dospel k záveru, že nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, a nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadovalo dôležitý verejný záujem. Nebolo povinnosťou krajského súdu nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania a postupom krajského súdu, ktorý bol v súlade so zákonom, preto nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý súdny proces.

30. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľka napádala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru týmto uznesením.

31. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2019